Όλη η συγκίνηση και η σημασία της 28ης Οκτωβρίου σε ένα υπέροχο παιδικό βιβλίο

ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΔΑΛΙΑΝΗ
28 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2021

Τι να διαβάσετε σήμερα για τιμήσετε την εθνική επέτειο αλλά και κάθε αγώνα για ελευθερία

Τι καταλαβαίνουν τα παιδιά από τον πόλεμο; Πώς τον νιώθουν μέσα τους; Πώς τον αντιμετωπίζουν; Η Γιώτα Αλεξάνδρου, εκπαιδευτικός με θητεία και σπουδές και στο θέατρο, και με μακρόχρονη και ιδιαίτερα αξιόλογη θητεία στο παιδικό βιβλίο, μας προσφέρει με το καινούργιο της πόνημα τη ματιά ενός παιδικού σκετς με τον πόλεμο του 1940, την Κατοχή, τον αγώνα για τη νίκη.

Το «Όταν παίζαμε για τη νίκη Καραγκιόζη μου» επιλέγει ένα εξαιρετικό τέχνασμα για να μιλήσει στα παιδιά για ένα σημαντικό ιστορικό γεγονός αλλά κυρίως για να βρει λόγια και να εξηγήσει στα παιδιά τι είναι ο πόλεμος. Το τέχνασμα είναι η ύπαρξη στην πλοκή της ιστορίας ως ιούτιως ήρωας και πρωταγωνιστής ο Καραγκιόζης και το Θέατρο Σκιών.

Την ιστορία μας την αφηγείται ο Λευτέρης (καθόλου τυχαία η επιλογή του ονόματος) που τη μέρα που έμπαιναν τα ιταλικά στρατεύματα στην Αθήνα γινόταν 12 χρονών. Ο μπαμπάς του ήταν καραγκιοζοπαίκτης και εκείνος τον βοηθούσε στις παραστάσεις, ώσπου ο μπαμπάς του έφυγε για να πολεμήσει στο Μέτωπο.

Ο Λευτέρης συνεχίζει τη δουλειά του μπαμπά του και προσπαθεί με τα έργα που παίζει κρυφά στις γειτονιές να εμψυχώσει όσους έμειναν πίσω. Παράλληλα εξοστρεί με το τρυφερό παιδικό του βλέμμα, με την αθωότητα και την ευαισθησία του, όλα όσα διαδραματίζονταν στον πόλεμο αλλά και τη ζωή στην Αθήνα κατά τη διάρκεια της Κατοχής. Την αγωνία, την πείνα, την αντίσταση και, κυρίως, το πάθος για ελπίδα, την πίστη για την νίκη.

Όλα παρελαύνουν στις σελίδες του βιβλίου, ζωντανεύει ο φόβος για τον εκθρό, ο πόνος για τον θάνατο και την απώλεια αγαπημένων ατόμων, το πείσμα για υπεράσπιση της ζωής και των αξιών, το θάρρος για αντίσταση αλλά και το συσσίτιο, οι προσπάθειες του άμαχου πληθυσμού να βοηθήσουν τους πολεμιστές, το ραδιόφωνο, τα πρωτοσέλιδα της εποχής, ακόμα και η πρωική πρόζη της υποστολής της γερμανικής σημαίας από τον ιερό βράχο της Ακρόπολης.

Σαν να βλέπεις μια ταινία, οι εικόνες στην εξαιρετική εικονογράφηση του Αχιλλέα Ραζή μεταφέρουν πλήρως την ατμόσφαιρα και τα συναισθήματα της ιστορικής αυτής περιόδου. Είναι όσο ακούρα και μελανά όσου χρειάζονται αλλά και όσο φωτεινά και λαμπερά πρέπει στις σελίδες που πρωταγωνιστεί ο αγώνας και η ελπίδα για τη νίκη.

Το βιβλίο το διαβάσαμε μαζί με τον γιο μου, το επέλεξα να το διαβάσουμε μαζί μια μέρα που γύρισε λίγο άρρωστος από το σκολείο, και ενώ ετοιμαζόταν κι εκείνος για τη σκολική γιορτή της τετάρτης τάξης του δημοτικού και θα έλεγε ποίημα, θα τραγουδούσαν και κυρίως θα έπαιρνε μέρος και στο θεατρικό κάναναν έναν φαντάρο από το σκετσάκι της Σοφίας Βέμπο που θα ανέβαζαν. Ξκίνησα να του το διαβάζω εγώ αλλά δέκοψα αρκετές φορές γιατί η συγκίνηση ήταν τόσο δυνατή που με έπιαρναν τα κλάματα. Εκείνος πιο φύχραιος από μένα ολοκλήρωσε την ανάγνωση και όταν έφτασε στην τελευταία σελίδα είπε «μωρέ, από σήμερα αυτό το βιβλίο θα μπει στα αγαπημένα μουν. Υστερα μλήσαμε γιατί ένιωσα την ανάγκη να κλάψω και κάναμε μια πολύ ωραία συζήτηση.

Ωστόσο, αν είστε κι εσείς από τους αναγνώστες που συγκινούνται εύκολα μπορείτε να ακούσετε την ιστορία σε αφήγηση που κάνει ο γνωστός και πολύ σημαντικός καραγκιοζοπαίκτης Άθας Δανελάκης, που μαζί με την Αγγελική Βαρελλά χαρίζουν και δύο προλογικά σημειώματα στο βιβλίο. Το βιβλίο συμπληρώνεται από Παράρτημα, Γλωσσάρι, Χρονολόγιο, Βιβλιογραφία και ένα κατατοπιστικό κείμενο «Οι τέχνες στα χρόνια του πολέμου και της κατοχής».

Γιώτα Κ. Αλεξάνδρου
Αχιλλέας Ραζής
Όταν παίζαμε για τη νίκη, Καραγκιόζη μου
Jack Amadeus
Όταν παίζαμε για τη ΝΙΚΗ, Καραγκιόζη μου
Jack Amadeus
Άθας Δανελάκης
Άθας Δανελάκης
Άθας Δανελάκης